

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΡΟΝΣΑΡ

Η ανακάλυψις ενός σκελετού. Τι λένε οι ειδικοί. Ρονσάρ, ο ποιητής του "Ερωτες. Το αίσθημα του ποιητού για μία μικρούλα. Η άθωα και γλυκειά Κασσάνδρα. Η κόρη του ξενοδόχου. Σήλειες και μολόματα. Ο τελευταίος έρωσ του ποιητού, κτλ. κτλ.

Ο Ρονσάρ.

Στα παλιὰ τὰ χρόνια έθωσαν στην αυλή του μονάχα τὰ έξέρτοπα ποσάκια. Πολύ άρτοτερα, στα μέσα του παρελθόντος αιώνας, έγινε μετακομιδή των δαπάνων όλων των βασιμείων εκεί, σε διάφορα κομητρία... Μονάχα τὰ δατά του Ρονσάρ, του μεγάλου ποιητού — ο άποιος έτάφη στο μοναστήρι του 'Αγίου Κοσμά των Δεζμβριου του 1585 — δέν μπόρεσαν ν' ανακαλύθουν τότε, παρ' όλιγές τις έρευνες που έζαναν...

Όταν λοιπόν έγινε γνωστό, πριν από ένα μήνα, ότι βρέθηκε στο μοναστήρι ένας σκελετός, διάφοροι ιστορικοί, μελετώντας πολλά βιβλία, σχετικά με τη ζωή του Ρονσάρ, κατέλιξαν στο άσφαλές συμπέρασμα, ότι τὰ δατά αυτά άνήκαν στο μεγάλο ποιητή που δημοσίωρησε τη νεότερη γαλλική γλώσσα...

Με την εύκαιρία της άνευρέσεως των δαπάνων του — τὰ όποια πρόκειται να μεταφερθούν συντομώτα στο Πάρισι — ή γαλλικές φιλολογικές επιθεωρήσεις και τὰ περιοδικά είνε γεμάτα από βιογραφικά σημειώματα για τον ποιητή των «Ερωτών». Από τὰ άθωρα αυτά παραυλαβάνουμε όσα στοιχεία μιά γράφονται για να γράφοιμε μιά ιστορία των έρωτων του Ρονσάρ.

Έλένη, Κασσάνδρα, Μαρία, Μαργαρίτα, Άννιτά, Ίουάννα, Ίσαβέλλα, Φραγκουίλ, Λουκρητία... Αυτές είνε ή γυναίκες που άγάπησε ο Ρονσάρ... Ηταν άνητά, όπως και ή Μουσέ. Χάρη στις γυναίκες αυτές, γράφτηκαν από τον ποιητή μερικά από τους όμοιότερους ύμνους του κόσμου προς τη γυναίκα όμοιογράμια...

Από τις έννιά όμως αυτές γυναίκες, ή τρεις ίδια σπάθιαν ή ηγερίες του Ρονσάρ. Η Κασσάνδρα, ή Μαρία και ή Έλένη ενέτεινεσαν στον ποιητή τὰ καλύτερα τραγουδία της ποιητικής του σύλλογης «Ερωτες» — και μερικά από τὰ διαμάντια του παρανομίου Παρισιαίου.

Ας ριζώουμε τώρα μιά γρηγορή ματιά στους τρεις αυτούς μεγάλους έρωτες του Ρονσάρ.

Την 21 'Απριλίου 1545, ο Ρονσάρ γνωρίστηκε στο Μπλουά με την Κασσάνδρα, την κόρη του Μπερνάρ Σαβιδιού, ενός Φλωρεντινού τραπεζίτη που είχε πάρει γυναίκα μιά Γαλλίδα, τη Φραγκουίλ Ντουσέ. Η Κασσάνδρα ήταν τότε δεκατέσσερον μονάχα χρόνων... Είχε διπλάδι την ήλιαιά της 'Ιουλιέττας όταν πρωτογνώρισε τον Ρονσάρ... Αν και στις φιλέες της έφρασε αίμα Ιταλικό από τον πατέρα της, ωστόσο δέν ήταν θεική και παράφορη όπως τὰ κορτσία της Φλωρεντίας. Ήταν σμητή, δευλή, και διακριτική. Ένα εύγενικό λουλουδί με γλυκό άρωμα...

Μά ο Ρονσάρ ήταν όρημηλώς και ακάθεκτος στα έρωτικά του αίσθήματα. Από την πρώτη στιγμή που άντίκρισε την Κασσάνδρα, έννοιωσε γι' αυτήν μιά τρέλλη άγάπη. Ας ελλογιόσουμε λοιπόν αυτή του την έρωτική τρέλλα, γιατί σ' αυτή χροστάμε 80 συνέττα, που είνε ύπερα-

κατά για να εξασφαλίσουν την άθανασία του Ρονσάρ.

Ο ποιητής βρήκε στίχους μουσικούς σαν τραγουδι άρμονίου για να εκφράση τὰ αίσθήματα που γέννησε στην ψυχή του ή ώμορφία της Κασσάνδρας. Ωστόσο, ποτέ δέν μπόρεσε να της εξομολογήη τόν έρωτά του, γιατί φοβότανε μήπως κηλεύσει το άγνό του αίσθημα με κοινά λόγια. Και ο Ρονσάρ έμεινε ίκανοποιημένος μονάχα με την έντονη σιγήναι που του χάρισε ή Κασσάνδρα, έμπνεόντάς του μερικά συνέττα...

Όσο για την Κασσάνδρα, ήταν μικρή ακόμα για να καταλάβη τί τραγά, είχε ρέσει στην καρδιά του Ρονσάρ. Πέρασε δίπλα από τόν έρωταμμένο ποιητή, χωρίς να διαστανθή από τὰ φιλοσοφά βλεμμάτια του και από την άναστασι που τόν έβλεπε, ότι την άγαπούσε «περισσότερο και από τὰ μάτια του», όπως λέει σ' ένα ποίημα του.

Υστερ' από ένάμιση χρόνο, ή Κασσάνδρα γινότανε γυναίκα του άρχοντος Ζάν ντε Πενιέ. Κανείς ωστόσο δέν ξέρει αν άγάπησε τόν σέξυγο της πραγματικά... Πέθανε δε πολύ άργότερα, στα 1601, αφού πάντοτε μιά κόρη της που τη λέγανε κι' αυτή Κασσάνδρα, με τόν Γουλιέλμο ντε Μυσσέ, ένα από τους προγόνους του μεγάλου ποιητού Άλφρεδου ντε Μυσσέ...

Την άνοιξη του 1555, ο Ρονσάρ έπεσε και πάλι στα βράχια της άγάπης. Με τη διαφορά ότι τó είδηλό του ήταν αυτή τη φορά ή κόρη ενός ξενοδόχου. Τι σημασία όμως είχε ή κοινωνική θέση της, άφου ή Μαρία Ντυπέν — έτσι λεγόταν ή γυναίκα αυτή — ενέτεινεσε στο Ρονσάρ τó δεύτερο βιβλίο των «Ερωτών»; Μά, ή Ντυπέν ήλπιε τρομερά την Κασσάνδρα, επειδή ο ποιητής είχε γράψει τραγουδία και γι' αυτήν! Κάθε φορά λοιπόν που ο Ρονσάρ της έλεγε ότι την άγαπά, έκρινε του άπαντοδου:

— Να πιάς να τó πής της Κασσάνδρας σου!

Αυτό όμως δέν έμπόδισε τη Μαρία να τόν παρακαλή διαρκώς να γράφει ποήματα, στα όποια να εξμνητή την ώμορφία και τις χάρες της... Τόν ίδιο καιρό ο Ρονσάρ γνώρισε και μιά άλλη νέα, την Άννα. Μόλις τó έμαθε από ή Μαρία, έγινε θηρίο κι' άρχισε να τόν ψέλνει... Τού κάκου ο ποιητής προσπαθούσε να την πείσει ότι τó αίσθημά του για την Άννα ήταν μιά έφημερη ιδιοτροπία, που δέν έπρκότει να έχη συνέπεια. Η Ντυπέν του άπαντοδου ότι αν δέν άγαπούσε πραγματικά την Άννα, δέν θάγραφε σ' ένα ποίημα του και τó παρακάτω τετράστιχο:

Δέν αγαπώ μονάχα τη Μαρία και ή Άννα με κρατάει κοντά της με (τά δεσμά της άγάπης... Ένας λογικός άνθρωπος θα μου έλεγε (πως είνε τρέλλα ν' αγαπά κανείς δυό-τρεις γυναίκες σε (μιά μέρα...

Μά, όταν ή απαιτητική Μαρία πέθανε ξαφνικά, ο Ρονσάρ έπεσε σ' άπελπισία. Οι λογμοί και τὰ κλάματα των ποιητών εκφράζονται συνήθως με τραγουδία. Και οι στίχοι του Ρονσάρ, που γράφτηκαν για τόν θάνατο της Μαρίας, είνε χωρίς άμφιβολία από τους όμοιότερους του γαλλικού Παρισιαίου.

Μιά καινούργια άγάπη, ή Έλένη, παρηγόρησε τόν Ρονσάρ από τη λύπη που δοκίμασε για τόν χαμό της άγαπημένης του Μαρίας.

Η Έλένη ντε Φονσέκ ήταν διαποικώς της ηλικίας της Αικατερίνης των Μεδίκων. Μά, όταν ο Ρονσάρ τη γνώρισε, ήταν παιδί γέρος, τοκαμωμένος από τὰ βάσανα, παρωμένος από τη ζωή. Η Έλένη σπάθιρε γι' αυτόν γλυκό φως και γλυκειά ποιητοριά — ένας ήλιος λυγιά άρχός, όπως είνε ο ήλιος που φράζει ένα φθινοπωρινό τοπίο... Ωστόσο, ο ήλιος αυτός έλαμπε κάπου-κάπου, σε άρκαιά διαστήματα, και σαν άνοιξιμάκιος.

Όμως ή άγάπη που έβλασε στα στήθη του ποιητού, έμοιαζε με φωτιά που σπυροσθύνει κάτω από τη στάχτη... Η άλήθεια βέβαια είνε ότι μ' ένα φύσημα θά μπορούσαν να πεταχτούν σπίνες από τη μασοσθιαμένη αυτή φωτιά... Μά, τί δύναμι μπορούσαν πειά να έχουν αυτές ή σπίνες; Ο Ρονσάρ δέν είχε πειά τη φλόγα των νεανικών του χρόνων για ν'

Η πρώτη αγαπημένη του Ρονσάρ, ή νεαρή και γλυκειά Κασσάνδρα.

(Πορτραίτο της έποχής).

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ

ΤΟΥ ΚΟΝΑΝ ΝΤΟΥ'Α

Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΟ ΓΑΛΑΖΙΟ ΔΙΑΜΑΝΤΙ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
ΠΑ... Ποιος διάβολος να είναι; ψιθύρισε ο Χόλμς.
Την ίδια στιγμή, κάποιος χτύπησε την πόρτα του γραφείου του αστυνομικού και χωρίς να περιμένη απάντηση, άνοιξε και μπήκε μέσα σαν ανεμοστρόβιλος.
Ήταν ο λόρδος Κάινιμπουρ!

Όποιοσδήποτε άλλος στην περίπτωση αυτή θα τ'α έκανε. Μά ο Χόλμς ήταν συνηθισμένος από τέτοια ξαφνίσματα. Χαιρέτησε λοιπόν τον λόρδο και συγχρόνως κίταξε το ρολόι του τούχου. 'Από στιγμή με στιγμή θα έφτανε η λαίδη 'Ερβετ 'Ερρετ Λοκτόν να προσλάβει το καρό, με κάθε θυσία. 'Ο λόρδος Κάινιμπουρ δεν έπρεπε να δη ή να καταλάβει το παρακάτω. Γι' αυτό ο διαπύσιος αστυνομικός γύρισε και του είπε, χαμογελώντας βεβαιωμένα:

— Λοιπόν, μιλώρδε, μπορώ να μείνω πώς βρισκόσθε εδώ; Δεν έρχεστε στο Λίβερπουλ;

— Συνέβη κάτι το έκτακτο, κάτι το άτορφο, κ. Χόλμς, ανέστηξε εξαιρετικά παραφρεσμένος απ' τη συγκίνηση του ο λόρδος. 'Επρεπε να σας δω, χωρίς άλλο. 'Επείσα και' επανάληψη από το σπίτι σας, αλλά η οικονομία σας μου είπε ότι είπατε. Απτή τη φορά όμως είδα φώς στο παραθύρω του γραφείου σας κ' έτρεξα ν' ανέβω έπάνω.

— Έχετε λοιπόν τίποτε αποδοίκο να μου πείτε, μιλώρδε;

— Μάλιστα, κύριε Χόλμς.

Συγχρόνως ο λόρδος Κάινιμπουρ έβγαλε από την τσέπη του έναν φάκελο ταξιλασμένω και βρόμικο και τον έδωσε στον αστυνομικό.

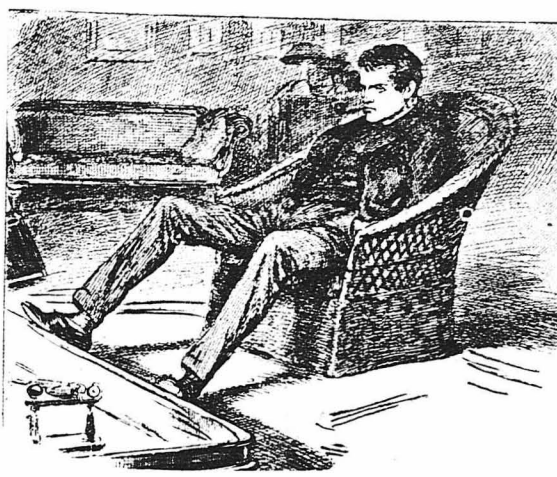
— Τι είναι αυτό; ρώτησε ο Σέρλοκ Χόλμς.

— Ένα γράμμα, το όποιο μου έδωσαν τη στιγμή που έτοιμαζόμουν να φύγω για το Λίβερπουλ.

— Πώς συνέβη αυτό, μιλώρδε;

— Είχα πάει στο σταθμό να βγάλω εισιτήριο για το Λίβερπουλ. 'Επειδή δεν είχα πάρει μαζί μου έτηροτή, πήραίσα στη θυρίδα να βγάλω μόνος μου εισιτήριο. Τη στιγμή εκείνη κάποιος με χτύπησε στον ώμο. Γύρισα και είδα πίσω μου μία κυρία. Ήταν άρκετά καλά ντυμένη, αλλά το πρόσωπό της δεν φαινότανε καθόλου, γιατί ήταν σκεπασμένο έπιμελώς, μ' ένα εξαιρετικά μικρό κέπλο. Ή κυρία αυτή έβγαλε, χωρίς να μου πη λέξ', και μου έδωσε το γράμμα αυτό. Έσάστια φυσικά. Στήριξα το βλέμμα μου έπάνω στη μικτηριώδη κυρία και τη ρώτησα:

— Ποιος διάβολος να είναι; ψιθύρισε ο Χόλμς.

άγαπήρη την 'Ελένη με το ίδιο πάθος, με το όποιο άγάτησε την Κασάνδρα και την άγνη Μαρέα Ντυτέν.

Και είνε σπαρτακτώδης ο παρακάτω στίχος, στον όποιο ο ποιητής περιέλασε όλο το ρόγος που κυριεύει ένα έρωτακωπή άνθρωπο στα γεράματα του:

— Έρωτα, είσαι πολύ δυνατός για μένα...
Στά συνάτια που έγραψε ο Ρονσάρ στην περίοδο αυτή της ζωής του, άνοητα ή όχι, ένος παρασκοντικώ τραγουδιού, ένος λιρικού, ένος κλάμματος, για μία εύτυχία που διαλύθηκε σαν σύννεφο και σκόρπισε στον ουρανό...

Μικροίμμε να πούμε ότι το αίσθημα του Ρονσάρ για την 'Ελένη ήταν το κίνενο άσμα της έρωτικής του ζωής.
Το μέρημα του θανάτου είχε ήδη άγγξει την ψυχή του. Άρχισε ήδη να γράφη τραγούδια, στα όποια προσπαθούσε ν' αντίκρισε με σταθερή έγκατερήρη το τρομερό αυτό άγνωστο, που λέγεται θάνατος:

— Στο θάνατο χρωστούμε και τη ζωή και τα έργα μας. Πρώτα πεθαίνουμε έμεις· και, άργότερα, καθώς κυλούν τα χρόνια, ερχονται άργά τα έργα μας στην άδυσσο της λήθης...
Πέρασαν πολλά χρόνια από τότε που πέρανε ο έξογος ποιητής. Μά οι αιώνας που πέρασαν, δεν είχαν τη δύναμη να παρασώσουν το έργο του στήν άδυσσο της λήθης. Και η άνάμνηση των γενναίων που άγάπησε ο μεγάλος αυτός ποιητής — η άνάμνηση της Κασάνδρας, της Μαρίας, της 'Ελένης, θα μείνη πάντοτε ζωντανή στην ψυχή των ανθρώπων, τραγουδιμένη με στίχους πιο εύγενικούς και πιο μουσικώδες από το τραγούδι του άηρονοδ...
— Πουά είσθε, κυρία; Και τι έπιστολή είν' αυτή που μου δώτε;

— Και τι σας άπάντησε η ποιητριώδης κυρία; ρώτησε ο Χόλμς.

— Μου είπε αγανά: «—Διαβάστε αυτό το γράμμα, μιλώρδε. Διαβάστε το, χωρίς να χάνετε καρό. Είνε πολύ ενδιαφέρον για σας».

— Κατόπιν, μιλώρδε;

— Η έξήγησις της άγνωστου δεν μου φάνηκε άρκετή. Έβριξα μία ματιά στην έπιστολή και ξανασάρωσα το βλέμμα μου, για να την ρωτήσω και ένε. Μά είχε γίνει, μέσα σε μία στιγμή, άφαντη. Που είχε πάει; Είχε γλιστρήσει άσφαλώς άνάμεσα στον κόσμο που κατέλυσε την στιγμή αυτή το σταθμό και είχε ξεφύγει. Βγίκα όπισσό ως το προαίσιό του σιδηροδρομικού σταθμού, κίταξα παντού, κίταξα σ' όλα τα γωνάκια, μιά δεν μπόρεσα να την ξαναβρω ποθενά. Ξανακίτηρα τότε στο σταθμό, άνοιξα το φάκελλο και διάβησα το γράμμα.

— 'Ο Σέρλοκ Χόλμς άνοιξε την έπιστολή που του είχε δώσει ο λόρδος και διάβησε σ' αυτή τα έξης, γραμμένα με μιλώρδε:

— Μιλώρδε,

— Αν θέλετε να πάρετε πίσω το τόσο πολύτιμο για σας Γαλάζιο Διαμάντι, έλατε άπόμε σπή μία ώς τις δύο μετά τα μεσάνυχτα, στην είσοδο του τούννελ του σιδηροδρομώου που πάει από το Φινλέν στο Σούθενδ. Φίστε μαζί σας και 5.000 λίρες σε τραγίσο-γραμμάτια της Τραπεζής 'Αγγλίας κ' όλα θα τελειώσουν καλά.

— Όροι ρητοί και άπαραβάτοι:

- 1) Θα έρθετε μόνος σας, χωρίς κανένα άπολύτως συνοδό.
- 2) Δεν θα είδοποιήσετε την άστυνομία.

Μη φοβήθητε, ότι πρόκειται περι πλεκτάνης, για να σας παρασύρουν σ' ενέδρα. 'Εκείνος που κατέχει το Γαλάζιο Διαμάντι θέλει να το πουλήση γρήγορα και σε καλή τιμή. Αυτό είν' όλο. Σας περιμένουμε.

Μόλις ο Χόλμς τελείωσε το διάβασμα της έπιστολής, άκουσε κίτω στο δώριο των κροτί άμαξώδ, τα όποια σπουακίστε άσφαώς μπροσέ στην πόρτα του σπιτιού του.

— Η λαίδη Λάνα έφτασε με, σιληρωτάρες ο δαιμόσιος άστυνομικός. — Μιλώρδε: Αυτό είνε πολύ άσχημο. Τι θα έβγα ο λόρδος, αν έβγαλε εδώ, σε τίποτα όρω, τη γυνάικα του; Προσεί να προσάθω, με κάθε τρόπο, τη συνάντησή αυτή...
Εύτυχως ο λόρδος Κάινιμπουρ δεν είχε άναμνησθή τίποτε. Βλέποντας

μάλιστα των άστυνομικώ βυθισμένο σε σκέψεις, φανταστήσε πως τον άπασχολούσε η έπιστολή, την όποια του είχε δώσει.

— Λοιπόν, κ. Χόλμς, τον ρώτησε, τι λέτε για το άλλόκοτο αυτό γεγόνος; Δεν θέλησα να πάω στο ραντεβού που μου προσέπειον, πριν σας δω και ζητήσω τη συμβουή σας.

—Θά σας άπάντησω άμέσως, είτε ο Χόλμς. Προσηγομιάς όμως ήθελα να έξετάσω το γράμμα αυτό με το μικροσκόπιο. 'Αλλά... που είνε το μικροσκόπιο; Λάθος, αυτή η οικονομία μου τ' έκανε πάλι θάλασσα! Δεν άπάνει κανένα ράγμα στή θέα του...
Μιλώντας έτσι ο Χόλμς, προσπαθείτο ότι φάνηκε δεξιά κ' άριστέρα. Έφτασε έτσι ως το παραθύρω, που έβλεπε προς τον δώριο, όπου είχε σταματήσει το άμάξι της λαίδης Λάνας και με μία γρήγορη κίνηση έδωσε μία γροθιά στο τζάμι και το έσπασε.

Τα κομμάτια του τζαμου έπεσαν στο δώριο με κρότο κ' άποθημιματισήσαν.
— Διάβολε!... μοιμαίωσκε ο Χόλμς. Τι άδέξιος που είμαι!... Και συγχρόνως σκέφτησε:
— 'Οσφαλώς ο Χάρρι, ο όποιος θα σπουδευτή τη λαίδη Λάνα, θα καταλάβη γιατί έσπασε το τζάμι και θα λάβη τα μέτρα του. Και, ο νεαρός μαθητής μου είνε άρκετά έξυπνος. Δεν πιστεύω να φύγη τη λαίδη κατ' εύθυσιν στο γεγάσιο μου...
— 'Ο λόρδος Κάινιμπουρ, άκούγοντας το τζάμι να σπάξη, άνησώθησε. Έγερξε κοντά στον άστυνομικό και του είπε:

— Τι σας συνέβη, κ. Χόλμς; Χτυπήσατε μήπως; 'Ω Θεέ μου!... Το χειρ σας είνε γεμάτο αίματα!...